

Dosarul nr. 3r-223/23
2-22034054-01-3r-18082023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: Ig.Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Negru, E.Palanciuc, I.Dutca)

DECIZIE

13 septembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecătorul

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Aliona Donos

examinând recursul depus de Eduard Florea, reprezentat de avocatul Borislav Babenco,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Eduard Florea împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva încheierii din 24 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibilul apelul depus de Eduard Florea împotriva hotărârii din 04 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 11 martie 2022, reclamantul Eduard Florea s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Uniunii Avocaților din R. Moldova privind anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

A solicitat reclamantul Eduard Florea constatarea neexaminării în termen legal de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a cererii nr.223/2022 din 19.01.2022 de accedere în profesia de avocat; constatarea ca fiind ilegale acțiunile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, în partea ce ține de respingerea cererii nr.223/2022 din 19.01.2022 de accedere în profesia de avocat și a cererii prealabile din 13.12.2016; anularea Hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.26/2/2022 din 08.02.2022 prin care au fost respinse cererile reclamantului înregistrate cu nr.223/2022 din 19.01.2022 de accedere în profesia de avocat și cererea prealabilă din 13.12.2016; obligarea pârâtei să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să fie acceptată cererea reclamantului nr.223/2022 din 19.01.2022 și să fie admis în profesia de avocat în conformitate și în condițiile stabilite de art.10 alin.(2) din Legea nr.1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, în vigoare până la modificările operate prin Legea nr.13 din 21.01.2022, cu eliberarea licenței corespunzătoare.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 04 aprilie 2023, s-a respins acțiunea înaintată de Eduard Florea.

La 06 aprilie 2023 Eduard Florea, reprezentat de avocatul Borislav Babenco a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 04 aprilie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea integrală a acțiunii (f.d.66-69).

Prin încheierea din 24 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul declarat de Eduard Florea împotriva hotărârii din 04 aprilie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că, motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

La 03 august 2023 Eduard Florea, reprezentat de avocatul Borislav Babenco a depus recurs împotriva încheierii din 24 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi încheieri de admitere a cererii de apel depusă de către Eduard Florea.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, nefiind adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și fiind bazată pe aprecierea eronată și incompletă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei.

A menționat că hotărârea motivată din 04 aprilie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost expediată avocatului Babenco Borislav la adresa de e-mail la data de 12.06.2023, însă avocatul Babenco Borislav nu a recepționat respectiva hotărâre.

A relatat că cu hotărârea motivată din 04 aprilie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a făcut cunoștință de pe portalul instanțelor de judecată, respectiv termenul de 30 zile pentru depunerea cererii de apel motivat a fost calculat începând cu data de 15 iunie 2023, ziua în care a fost publicată hotărârea motivată.

A invocat că instanța de apel nu a expediat în adresa reclamantului Florea Eduard hotărârea motivată, iar avocatul Babenco Borislav nu a recepționat hotărârea motivată, prin urmare declararea apelului ca inadmisibil constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil, dar și accesul liber la justiție.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 24 iulie 2023, fiind notificată avocatului Borislav Babenco la 26 iulie 2023 prin intermediul adresei electronice (f.d.99).

Astfel, recursul depus la 03 august 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 04 aprilie 2023, s-a respins acțiunea înaintată de Eduard Florea.

La 06 aprilie 2023 Eduard Florea, reprezentat de avocatul Borislav Babenco a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 04 aprilie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea integrală a acțiunii (f.d.66-69).

Se mai constată că, prin încheierea din 24 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul declarat de Eduard Florea împotriva hotărârii din 04 aprilie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că, motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrului legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că copia hotărârii motivate din 04 aprilie 2023 a instanței de fond a fost expediată la adresa de email a reprezentantului apelantului Eduard Florea, avocatului Borislav Babenco (XXXXXX) la data de 12 iunie 2023 (f.d.83).

În acest context, este de menționat că în corespundere cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Prin prisma art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar, în corespundere cu art. 18 din Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004 privind comerțul electronic, comunicarea electronică după puterea juridică și puterea doveditoare se echivalează cu informația în formă scrisă. În cazul în care legea prevede ca informația să fie prezentată în scris, această cerință se consideră executabilă prin comunicarea electronică, cu condiția că informația ce se conține în ea este accesibilă

pentru utilizare repetată. Comunicarea electronică nu poate fi lipsită de putere juridică sau de putere doveditoare numai din motivul că este întocmită în formă electronică. Responsabilitatea pentru conținutul comunicării electronice o poartă persoana care a întocmit comunicarea electronică, dacă contractul sau legea nu prevede altfel. Modul de acces la informația ce se conține în comunicarea electronică și de protecție a acesteia se stabilește prin lege.

Articolul 21 alin.(1) aceeași Lege, prevede că comunicarea electronică se consideră comunicare a alcătuitorului, dacă a fost expediată nemijlocit de alcătuitor; de persoana autorizată să acționeze în numele alcătuitorului comunicării electronice, inclusiv de intermediarul în comerțul electronic; prin sistemul informațional al alcătuitorului sau, în numele lui, printr-un sistem ce funcționează în regim automat.

Sub acest, aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează modalitate de comunicare a actelor judecătorești prin mijloace electronice. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

Prin urmare, luând în considerare lipsa acestor mențiuni, extrasul atașat la materialele cauzei de către reprezentantul primei instanțe demonstrează incontestabil că hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată avocatului Borislav Babenco la 12 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice și se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs apreciază ca fiind declarative argumentele invocate în recurs, precum că avocatul Borislav Babenco nu a recepționat hotărârea motivată prin intermediul poștei electronice, or, nu există probe contrare.

Potrivit art. 110¹ alin. (1) din Codul administrativ, notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice.

Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicate prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poșta electronică este echivalentă cu notificarea de substituție prin introducerea în cutia poștală.

În condițiile prezentului caz este relevant că, hotărârea motivată din 04 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificată avocatului Borislav Babenco (XXXXX) la data de 12 iunie 2023, prin intermediul adresei electronice (f.d.83).

Astfel, la caz, termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului la Curtea de Apel Chișinău a început să curgă la 12 iunie 2023, cu toate acestea, recurentul Florea Eduard cât și reprezentantul acestuia avocatul Babenco Borislav nu au respectat prevederile la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ și au depus la Curtea de Apel Chișinău motivarea apelului, abia la 14 iulie 2023.

La capitolul dat, instanța de recurs învederează că, termenul de procedură și modul instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel sunt prevăzute de norme imperative, și anume art. 232 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, care inter alia stipulează exhaustiv că „motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate”.

Cele menționate supra denotă faptul că, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și-a îndeplinit corespunzător obligația pozitivă de notificare a actului judecătoresc.

Corespunzător, Completul de judecată reiterează că având în vedere că recurentul Eduard Florea și reprezentantul acestuia avocatul Babenco Borislav, fiind conștienți că au depus împotriva hotărârii primei instanțe apel nemotivat, au prezentat motivarea apelului peste termenul prevăzut de art. 232 alin.(2) din Codul administrativ.

La rândul său, art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Instanța de recurs, analizând argumentul invocat de Eduard Florea, reprezentat de avocatul Borislav Babenco, îl consideră neîntemeiat or, art. 232 din Codul administrativ, stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii, pe când începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este determinat de data notificării hotărârii motivate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar admiterea spre examinare a unui apel tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Cele menționate, denotă ca fiind întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului depus de Primăria mun. Chișinău ca inadmisibil în temeiul art.236 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ.

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

În susținerea opiniei enunțate, completul de judecată precizează că art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs.

fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit. b) și alin.(2) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge recursul depus de Eduard Florea, reprezentat de avocatul Borislav Babenco și se menține încheierea din 24 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Aliona Donos